

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC499

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T673

datum uitspraak 03/06/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.Y.M. Renken, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilige Hart van Jezus,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 2 mei 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 7 april 2014 met zaaknummer 2012T673, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 10 april 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 25 augustus 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 23 september 2014 (door postale problemen eerst ontvangen op 17 februari 2015). Mr. Baetens heeft namens verweerder gereageerd bij brief van 23 februari 2015.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Het gezin waartoe verzoeker behoorde, woonde vlakbij het klooster te [plaats] alwaar de paters woonden en werkten. Het gezin van verzoeker was gelovig en zijn ouders, met name zijn moeder, keken op tegen de kerk. De paters genoten groot aanzien en vertrouwen. Het contact tussen wijlen pater [burgerlijke naam] (hierna: pater [naam]) en het gezin is waarschijnlijk tot stand gekomen omdat de vader van verzoeker [beroep] was en [producten] naar het klooster bracht. Er ontstond een gewoonte dat pater [naam] eens per maand na de kerkdienst bij het gezin op visite kwam en geregeld bleef logeren, soms één, soms twee nachten. Pater [naam] sliep dan bij verzoeker in bed, omdat er geen logeerkamer of bed over was.

Tijdens deze logeerpartijen is pater [naam] begonnen om verzoeker seksueel te misbruiken, waarbij het seksueel misbruik gaandeweg in ernst toenam. Eenmaal in bed trok pater [naam] zijn onderbroek uit. Aanvankelijk streefde pater [naam] verzoeker in de schaamstreek en voelde hij de geslachtsdelen van verzoeker. Later masturbeerde pater [naam] als hij achter verzoeker in bed lag en/of 'reed' hij tegen verzoeker aan.

Verzoeker heeft op enig moment zijn moeder in vertrouwen genomen en verteld wat pater [naam] deed, maar zij heeft verzoeker toen niet kunnen geloven. Pater [naam] is op enig moment er toe overgegaan om verzoeker anaal te verkrachten. Na de eerste verkrachting heeft pater [naam] regelmatig met zijn penis het lichaam van verzoeker binnengedrongen, ook als verzoeker sliep en soms meerdere keren per nacht. Hoe oud verzoeker was op het moment dat deze verkrachtingen aanvingen, is niet precies bekend geworden, maar vast staat dat de verkrachtingen geruime tijd talloze malen hebben plaatsgevonden. Verzoeker herinnert zich de pijn en het gevoel van onmacht en het verdriet, waarmee hij keer op keer werd overspoeld. Ook herinnert verzoeker zich zijn moeder die op haar sterfbed aan hem haar excuses heeft aangeboden omdat zij verzoeker destijds niet heeft kunnen geloven; nadat hij als kind het seksueel misbruik aan haar had gemeld, is het kennelijk nooit uit de gedachte van zijn moeder geweest.

Het seksueel misbruik is gestopt toen verzoeker naar het internaat werd gestuurd en zo'n twaalf of dertien jaar oud was. Het seksueel misbruik is echter begonnen toen verzoeker zes of zeven jaar oud was en heeft al met al gedurende een periode van zes jaar met een frequentie van gemiddeld één keer per maand plaatsgevonden.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van zes of zeven jaar.
- Het misbruik heeft gedurende een lange periode, te weten zes jaren, plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, masturberen in het bijzijn van verzoeker, 'aanrijden' tegen verzoeker en talloze (soms meerdere keren per nacht) verkrachtingen van verzoeker.
- Het misbruik heeft regelmatig, gemiddeld één keer per maand, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in zijn eigen bed en slaapkamer, waardoor zijn gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad.
- Het misbruik ging gepaard met pijn en gevoelens van onmacht, eenzaamheid en verdriet en verzoeker kon het destijds niet delen met zijn moeder omdat zij hem (toen) niet kon geloven.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Renken voornoemd bij brief van 23 september 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker kon op de lagere school goed leren, maar door het seksueel misbruik dat hem is aangedaan, is hij in zijn ontwikkeling beschadigd geraakt. Hij kampte met een laag zelfbeeld, had veel onrustige gevoelens en voelde zich verward en angstig en had moeite om zich te concentreren. Hij heeft de [opleiding] niet succesvol kunnen afronden. Hij is gaan werken en uiteindelijk heeft hij een [bedrijf] overgenomen. Hij heeft jarenlang slechts een minimumloon verdiend. Pas sinds [jaartal] gaat het verzoeker financieel beter.

Indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt, had hij -net als zijn broers- een financieel betere situatie gehad en had hij eerder meer inkomsten kunnen genereren. Verzoeker heeft een groot pensioentekort doordat zijn loopbaan in de jaren voor [jaartal] brokkelig verliep.

Verzoeker heeft in zijn leven moeite gehad om zich te binden. Hij is gescheiden van zijn eerste vrouw, maar heeft thans een stabiele relatie. Wel is hij jarenlang in therapie geweest, waarvoor hij de kosten zelf heeft moeten dragen. Bewijsstukken en administratie van vóór [jaartal] (de jaren dat door verzoeker de vermogensschade is geleden) zijn niet meer voorhanden.

Verzoeker maakt aanspraak op het maximaal te adviseren bedrag aan compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Baetens heeft bij brief van 2 februari 2015 namens verweerder inhoudelijk gereageerd. Voor verweerder staat niet ter discussie dat verzoeker aanspraak kan maken op een bedrag aan immateriële schadevergoeding voor het leed dat hem door het seksueel misbruik is aangedaan. De te adviseren compensatie is volgens de Compensatieregeling in alle gevallen (mede) daarvoor bestemd, aldus mr. Baetens.

Daar waar het gestelde vermogensschade betreft, dient deze ook in gevallen van uitzonderlijk misbruik (waar in dit geval sprake van is) in enige mate te worden onderbouwd. Het relaas van verzoeker is, aldus verweerder, daarentegen geheel ongedocumenteerd en daardoor niet verifieerbaar, waardoor naar het oordeel van verweerder zowel het causaal verband tussen enerzijds de gestelde vermogensschade en anderzijds het seksueel misbruik, alsook de hoogte van de gestelde vermogensschade niet aannemelijk zijn geworden. Verweerder refereert zich tot slot aan het oordeel van de Compensatiecommissie en wijst erop dat dit met inachtneming van de beginselen van rechtsgelijkheid en rechtszekerheid tot stand dient te komen.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 In de onderhavige procedure zijn geen stukken overgelegd ter onderbouwing van de gestelde vermogensschade. Onder deze omstandigheden kan de Compensatiecommissie niet adviseren tot een vergoeding voor geleden schade wegens verlies aan verdienvermogen. Naar het oordeel van de Compensatiecommissie komt wél voor vergoeding in aanmerking een te schatten bedrag voor gemaakte of nog te maken kosten voor psychiatrische/psychologische behandelingen, omdat aannemelijk is dat in het onderhavige geval van uitzonderlijk seksueel misbruik psychische (na)zorg geboden is.

Als slachtoffer van langdurig en zeer ernstig seksueel misbruik dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' is aangemerkt, maakt verzoeker daarnaast ook aanspraak op een aanzienlijke vergoeding voor immateriële schade (smartengeld).

Verzoeker is jarenlang seksueel misbruikt in zijn eigen slaapkamer en heeft ten gevolge daarvan te maken (gehad) met psychisch leed, zoals gevoelens van eenzaamheid, machteloosheid, pijn en verlatenheid met alle gevolgen van dien voor zijn persoonlijke leven. Dit seksueel misbruik heeft plaatsgevonden gedurende voor de vorming van het zelfbeeld en de identiteit bepalende levensjaren.

Tot slot onderschrijft de Compensatiecommissie de woorden van mr. M. Renken, zoals vermeld in haar brief van [datum], dat het bewonderenswaardig is dat verzoeker ondanks moeilijkheden in staat is geweest onafgebroken deel te nemen aan het arbeidsproces. Verzoeker

heeft naar eigen zeggen zowel in zijn privé als zakelijk een positieve wending aan zijn leven kunnen geven.

4.6 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €60.000,- binnen categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' voor kosten van medische behandelingen en voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.7 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €966,31 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €60.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €966,31 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 03/06/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter